

Informace o pokladním plnění státního rozpočtu České republiky za 1. čtvrtletí 2005

Informace o plnění státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2005 je předkládána ve zjednodušené formě a obsahuje pouze **výsledky pokladního plnění státního rozpočtu**, jak to ukládá § 20 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

Některé údaje v předkládané informaci nemusí být tedy plně srovnatelné s údaji, které jsou zpracovány z účetních výkazů jednotlivých kapitol státního rozpočtu a jsou sumarizovány zhruba jeden měsíc po skončení čtvrtletí.

Součástí informace je, kromě stručného hodnocení příjmů a výdajů státního rozpočtu z podkladů ČNB, i **vývoj státního dluhu a situační zpráva o státní pokladně**. Na základě úkolu z usnesení vlády č. 273 ze dne 9. 3. 2005 je zařazena rovněž **informace o čerpání prostředků rezervních fondů** organizačních složek státu v 1. čtvrtletí roku.

A. POKLADNÍ PLNĚNÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU

1. Záměry schváleného rozpočtu na rok 2005

Státní rozpočet na rok 2005 byl schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR zákonem č. 675/2004 Sb. ze dne 15. prosince 2004, který stanovil jeho **příjmy** ve výši **824,8 mld. Kč**, **výdaje** ve výši **908,4 mld. Kč** a **schodek** ve výši **83,6 mld. Kč**. Proti schválenému státnímu rozpočtu na rok 2004 se počítalo s nárůstem příjmů o 70,8 mld. Kč, t.j. o 9,4 %, výdaje by měly vzrůst o 39,4 mld. Kč, t.j. o 4,5 % a saldo by se mělo snížit o 31,4 mld. Kč, t.j. o 27,3 %. **Proti dosažené skutečnosti za rok 2004 jsou příjmy na letošní rok vyšší o 55,6 mld. Kč, t.j. o 7,2 %, výdaje o 45,5 mld. Kč, t.j. o 5,3 %, schodek je nižší o 10,1 mld. Kč, t.j. o 10,8 %.**

Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2005 jsou promítnuty některé vlivy vyplývající z novel daňových zákonů přijatých Parlamentem v rámci Koncepce reformy veřejných financí.

Dopady zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, který nabyt účinnosti k 1. květnu 2004 a přinesl **přeřazení některého zboží a služeb ze snížené (5 %) do základní sazby při současném snížení základní sazby o 3 procentní body (z 22 na 19 %)**, jakož i **změny související se vstupem do EU**, se budou projevovat **postupně a dlouhodobě**. Z tohoto pohledu představuje rozpočtovaný odhad výnosu DPH z hlediska celkové výše daňových příjmů značné riziko. Vysoký meziroční nárůst inkasa DPH (o 19,0 % proti skutečnosti roku 2004) souvisí též s tím, že letos se úprava sazeb a přeřazení zboží a služeb podle tohoto zákona týká celého roku na rozdíl od roku 2004, kdy se vztahovala na období osmi měsíců (květen až prosinec).

Fiskální dopad bude mít i **novela zákona o daních z příjmů (zákon č. 669/2004 Sb.)**, kterou se **snížila** od 1. ledna 2005 **sazba daně z příjmů právnických osob** o 2 procentní body na 26 % základu. V listopadu 2004 byl přijat rovněž nový **zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích**.

Největší dopad na schválený rozpočet však má **zákon č. 1/2005 Sb., kterým se mění zákon o rozpočtovém určení daní**, a který nabyt účinnosti dnem 3. ledna letošního roku (den vyhlášení). Tento zákon v důsledku přesunu kompetencí z ústředních orgánů státní správy na kraje posiluje jejich daňové příjmy na úkor příjmů státního rozpočtu. Při zpracování státního rozpočtu na rok 2005 nebyl tento zákon ještě schválen, tudíž **ve schváleném rozpočtu není v daňových příjmech zohledněno zvýšení podílu krajů na sdílených daních z 3,1 % na 8,92 %** a naopak snížení participace Státního fondu dopravní infrastruktury na celostátním výnosu spotřebních daní z minerálních olejů z 20,0 % na 9,1 %. Toto nové rozpočtové určení daní **znamená v roce 2005 přesun z daňových příjmů státního rozpočtu do rozpočtů krajů ve výši 27,3 mld. Kč** a naopak **zvýšení příjmů státního rozpočtu ze spotřebních daní z minerálních olejů o 7,4 mld. Kč**.

Na **zvýšení celkových příjmů** proti skutečnosti roku 2004 se podílejí **zejména příjmy z daní a poplatků**, které mají vzrůst **o 36,6 mld. Kč, t.j. o 8,6 %**, z nichž největší růst se předpokládá u DPH (o 26,6 mld. Kč, t.j. o 19,0 %). **Na pojistném na sociální zabezpečení** se má vybrat **více o 21,4 mld. Kč, t.j. o 7,3 %**, ostatní příjmy by naopak měly být **nižší o 2,4 mld. Kč (o 4,8 %)**. Pokles ostatních příjmů ovlivnily vedle nižších příjmů z vlastní činnosti organizací i nižší příjmy za realizaci záruk, se kterými schválený rozpočet na rozdíl od loňského roku nepočítá (v loňském roce činily příjmy z tohoto titulu 5,0 mld. Kč). Na druhé straně jsou **vyšší rozpočtované dotace** přijímané do rozpočtu, a to především **zásluhou prostředků poskytovaných z rozpočtu Evropské unie**. U těch se proti loňskému roku očekává **zvýšení o cca 17 mld. Kč**; i když tzv. kompenzační platby by měly být nižší o 1 mld. Kč, kapitoly naopak ve svých příjmech počítají s vyššími dotacemi z rozpočtu EU (zejména

Ministerstvo zemědělství - o 13,2 mld. Kč, MPSV - o 2,2 mld. Kč a MPO - o 2,1 mld. Kč).

Schválený **rozpočet výdajů** státního rozpočtu počítal proti skutečnosti 2004 s **vyšším čerpáním** prostředků celkem o **45,5 mld. Kč**, z toho na běžné výdaje připadá 41,5 mld. Kč a na kapitálové výdaje 4,0 mld. Kč.

Na růstu rozpočtovaných běžných výdajů (ve vztahu k celoroční skutečnosti roku 2004) **se podílejí především neinvestiční transfery obyvatelstvu**, které jsou proti minulému roku **vyšší celkem o 11,8 mld. Kč**, z toho o 14,7 mld. Kč by měly být vyšší výdaje na důchody (návrh pokrývá dopad průměrného zvýšení důchodů od 1. ledna o 5,4 %). **Platy zaměstnanců** a ostatní platby za provedenou práci vč. povinného pojistného **by měly vzrůst o 8,8 mld. Kč**. **Vyšší budou transfery do zahraničí**, z nichž vzrostou zejména odvody vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU, **a to o 11,3 mld. Kč**. **Ve zvýšení neinvestičních transferů státním fondům o 11,9 mld. Kč** se projevuje vliv vyššího čerpání prostředků Evropského agrárního orientačního a záručního fondu prostřednictvím kapitoly Ministerstva zemědělství formou dotace Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu ve výši 25,2 mld. Kč. V rámci neinvestičních nákupů, které jsou celkově vyšší pouze o 0,5 mld. Kč, se však předpokládá výrazný **růst výdajů na dluhovou službu v kapitole Státní dluh (o 6,8 mld. Kč)**.

Naproti tomu **nižší výdaje** jsou schváleným rozpočtem stanoveny především u **neinvestičních transferů podnikatelským subjektům**, které jsou ve srovnání s loňským rokem nižší o **26,9 mld. Kč** - ve výdajích na rok 2005 **nejsou zahrnuty výdaje spojené s úhradou ztráty České konsolidační agentury**, na kterých bylo v loňském roce vynaloženo 18,2 mld. Kč. V roce 2005 bude úhrada ztráty realizována mimo státní rozpočet.

U neinvestičních **transferů veřejným rozpočtům územní úrovně** je rozpočtem předpokládaný objem **nižší o 30,7 mld. Kč**, pokles odráží **vliv změny zákona o rozpočtovém určení daní** (zvýšení podílu krajů na sdílených daních).

Vzhledem k situaci s pozdějším přijetím novely zákona byly **finanční prostředky**, které byly navrženy **k převodu do daňových příjmů krajů**, zahrnuty ve schváleném rozpočtu v ukazateli Ostatní výdaje **v kapitole Všeobecná pokladní správa** na účelové položce „Prostředky kapitol odpovídající daňovým výnosům krajů v případě schválení novely zákona o rozpočtovém určení daní“ **ve výši 32,1 mld. Kč**.

Z této částky byl v návaznosti na vyhlášení novely zákona o rozpočtovém určení daní na počátku ledna 2005 **proveden přesun dotací pro krajské, soukromé a církevní školy ve výši 28 mld. Kč** do kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, odkud budou dotace stejně jako v minulých letech uvolňovány. **Zbývající část prostředků**, představující převody daňových příjmů krajům z kapitol Ministerstvo kultury, Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo dopravy, zůstala vázána na zmíněné účelové položce. Ve státním rozpočtu **zůstala vázána** i část finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům krajů, která byla předmětem převodu do daňových příjmů krajů, jakož i prostředky na úhradu ztráty dopravců spojené s poskytováním žakovského jízdného. Změny participace krajů a SFDI na celostátním inkasu daní tak zkreslují reálné plnění příjmů i výdajů státního rozpočtu i meziroční dynamiku.

Objem **mandatorních výdajů**, zahrnutý ve schváleném rozpočtu, činí **481,3 mld. Kč**, což představuje 53,0 % celkových rozpočtových výdajů. Proti loňskému roku jsou tyto výdaje **vyšší o 28,1 mld. Kč**, podíl na celkových výdajích se zvýšil o 0,5 procentního bodu.

2. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu

Z údajů o pokladním plnění státního rozpočtu vykázaných ČNB **ke konci března roku 2005** vyplývá **převaha příjmů** státního rozpočtu **nad jeho výdaji o 8,3 mld. Kč**. Celkové **příjmy** dosahy výše **206,8 mld. Kč** a **výdaje 198,6 mld. Kč**.

	Skutečnost leden - březen 2004	2005			% plnění v r. 2004	Index 2005/2004	Rozdíl sk. 2005-2004
		Schválený rozpočet	Skutečnost leden - březen	% plnění			
	1	2	3	4=3:2	5	6=3:1	7=3-1
Příjmy celkem	186,80	824,83	206,82	25,1	24,8	110,7	20,02
Výdaje celkem	194,62	908,41	198,57	21,9	22,4	102,0	3,95
Saldo	-7,82	-83,58	8,25	-9,9	6,8	x	16,07

Celkové příjmy státního rozpočtu za období leden až březen 2005 ve výši **206,8 mld. Kč** představují **25,1 % schváleného rozpočtu** (v roce 2004 to bylo 24,8 %) a **meziroční růst o 20,0 mld. Kč**, t.j. o 10,7 % (v roce 2004 vzrostly meziročně o 28,4 mld. Kč, t.j. o 18,0 %). **Proti 1/4 rozpočtu bylo inkaso o 0,6 mld.**

Kč vyšší, zatímco v 1. čtvrtletí roku 2004 bylo pod úrovní tříměsíční alikvoty o 1,7 mld. Kč (celoročně však převýšily schválený rozpočet o 15,1 mld. Kč).

Celkové výdaje státního rozpočtu v 1. čtvrtletí roku 2005 ve výši **198,6 mld. Kč** představují **21,9 % schváleného rozpočtu** (v roce 2004 to bylo 22,4 %). **Meziročně vzrostly o 3,9 mld. Kč**, t.j. o 2,0 % (v loňském 1. čtvrtletí to bylo o 4,4 mld. Kč, t.j. o 2,3 %). **Proti alikvotě rozpočtu byly nižší o 28,5 mld. Kč** (v roce 2004 o 22,7 mld. Kč).

Lepší letošní saldo státního rozpočtu ve srovnání s loňským prvním čtvrtletím **o 16,1 mld. Kč** bylo **ovlivněno jak vyšším plněním rozpočtu celkových příjmů** (o 0,3 procentního bodu), tak především **nižším čerpáním rozpočtu celkových výdajů** (o 0,5 procentního bodu).

Podrobněji je hodnocení jednotlivých druhů příjmů a výdajů státního rozpočtu provedeno v dalších částech informace.

3. Příjmy státního rozpočtu

Za první čtvrtletí letošního roku vykázal státní rozpočet **celkové příjmy ve výši 206,8 mld. Kč**, t.j. 25,1 % celoročního rozpočtu, z toho **daňové příjmy představují 102,7 mld. Kč (22,3 %)**, **příjmy z pojistného na sociální zabezpečení 73,6 mld. Kč (23,4 %)** a **ostatní příjmy 30,5 mld. Kč (62,5 %)**.

Pokladní plnění příjmů:

	v mld. Kč					
	2004	2005		% plnění	% plnění SR za leden - březen 2004	Index skutečnost 2005/2004
	Skutečnost leden - březen	Schválený rozpočet	Skutečnost leden - březen			
1	2	4	4:3	4:1		
Příjmy celkem	186,80	824,83	206,82	25,1	24,8	110,7
v tom:						
Daňové příjmy celkem	173,26	776,05	176,33	22,7	24,3	101,8
Daňové příjmy (bez pojistného SZ)	103,25	461,30	102,74	22,3	24,5	99,5
z toho:						
- DPH	34,41	167,00	29,40	17,6	25,8	85,4
- spotřební daň	21,04	87,50	27,09	31,0	25,0	128,8
- daně z příjmů PO	16,77	88,30	18,27	20,7	19,8	108,9
- daně z příjmů FO	25,00	103,40	24,45	23,6	26,3	97,8
z kapitálových výnosů	1,70	5,90	1,01	17,1	37,8	59,4
ze závislé činnosti	18,06	83,00	17,80	21,4	23,6	98,6
z přiznání	5,24	14,50	5,64	38,9	36,9	107,6
- správní poplatky vč. kolků	0,85	4,10	0,83	20,2	19,8	97,6
- majtkové daně	2,21	8,60	1,97	22,9	15,5	89,1
- clo	2,45	0,70	0,28	40,0	55,7	11,4
- ostatní daňové příjmy*)	0,52	1,70	0,45	26,5	31,0	86,5
Pojistné SZ	70,01	314,75	73,59	23,4	23,9	105,1
z toho: na důchody	53,54	260,87	60,61	23,2	22,1	113,2
Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté dotace	13,54	48,78	30,49	62,5	34,1	225,2
v tom:						
- kapitoly	4,56	26,07	20,49	78,6	36,7	449,3
- kapitola Operace SFA	1,63	3,81	0,91	23,9	80,3	55,8
- VPS	7,35	18,90	9,09	48,1	29,1	123,7
v tom :						
- příjmy z úroků a real.fin.majet.	0,06	0,48	0,52	108,3	16,7	866,7
- splátky půjček ze zahraničí	0,29	2,49	0,65	26,1	7,9	224,1
- příjmy za realizaci záruk	4,73	0,00	0,00	x	100,6	0,0
- příjmy OSS ze zdrojů ES	0,00	9,45	5,10	54,0	0,0	x
- přijaté sankční platby	0,27	0,60	0,31		45,0	114,8
- soudní poplatky vč. kolků	0,24	1,20	0,22		20,0	91,7
- ostatní příjmy VPS*)	1,76	4,68	2,29	48,9	37,8	130,1

*) dopočet do celku

Toto vykázané plnění rozpočtu a meziroční dynamika však nevypovídá o skutečných relacích příjmové strany rozpočtu za 1. čtvrtletí letošního roku z důvodu časového nesouladu schváleného státního rozpočtu a později přijatého zákona č. 1/2005 Sb., o rozpočtovém určení daní, s platností od 1. ledna 2005.

Po zohlednění vlivu zákona č. 1/2005 Sb., kterým se snížil podíl státního rozpočtu na celostátních daňových příjmech a zvýšil podíl krajů a při srovnatelné upravené skutečnosti za 1. čtvrtletí roku 2004 je plnění rozpočtu příjmů a meziroční dynamika následující:

	v mld. Kč								
	2004	Skut. 2004	2005			% plnění	% plnění	Index	Index
	Skutečnost	leden-březen	Schválený	Korigovaný	Skutečnost				
leden - březen	upravená	rozpočet	rozpočet	leden - březen	2005/2004	korigovaný			
	1	2	3	4	5	5:3	5:4	5:1	5:2
Příjmy celkem	186,80	181,81	824,83	804,93	206,82	25,1	25,7	110,7	113,8
v tom:									
Daňové příjmy celkem	173,26	168,27	776,05	756,15	176,33	22,7	23,3	101,8	104,8
Daňové příjmy (bez pojistného SZ)	103,25	98,26	461,30	441,40	102,74	22,3	23,3	99,5	104,6
z toho:									
- DPH	34,41	31,75	167,00	154,30	29,40	17,6	19,1	85,4	92,6
- spotřební daň	21,04	21,87	87,50	94,90	27,09	31,0	28,5	128,8	123,9
- daně z příjmů PO	16,77	15,49	88,30	81,60	18,27	20,7	22,4	108,9	117,9
- daně z příjmů FO	25,00	23,12	103,40	95,50	24,45	23,6	25,6	97,8	105,8
z kapitálových výnosů	1,70	1,56	5,90	5,40	1,01	17,1	18,7	59,4	64,7
ze závislé činnosti	18,06	16,66	83,00	76,50	17,80	21,4	23,3	98,6	106,8
z přiznání	5,24	4,90	14,50	13,60	5,64	38,9	41,5	107,6	115,1

Plnění rozpočtu daňových příjmů v letošním 1. čtvrtletí je i po úpravě nižší než ve stejném období minulého roku, a to o 1,2 procentního bodu. Meziročně však tyto příjmy vzrostly o 4,5 mld. Kč, t.j. o 4,6 % a v porovnání se záměry korigovaného rozpočtu, který je proti skutečnosti roku 2004 vyšší o 3,9 %, je jejich dynamika vyšší o 0,7 procentního bodu.

Nižší plnění celkových daňových příjmů (v porovnání s loňským 1. čtvrtletím) je **ovlivněno zejména inkasem DPH**, jež představuje pouze 19,1 % korigovaného rozpočtu, což je pod úrovní loňského plnění o 6,7 procentního bodu.

Naproti tomu jsou **příznivěji plněny spotřební daně – na 28,5 %** (o 3,5 procentního bodu lépe než v 1. čtvrtletí 2004), **daně z příjmů právnických osob - na 22,4 %** (o 2,6 procentního bodu lépe) a **majetkové daně - na 22,9 %** (o 7,4 procentního bodu lépe).

Inkaso daně z příjmů fyzických osob ke konci března dosáhlo **24,5 mld. Kč, t.j. 25,6 %** korigovaného rozpočtu a je o 1,3 mld. Kč, t.j. o 5,8 % nad úrovní srovnatelné skutečnosti stejného období roku 2004, přičemž korigovaný rozpočet je nad úrovní roku 2004 pouze o 0,3 %.

Inkaso daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti za 1. čtvrtletí činilo **17,8 mld. Kč**, při plnění korigovaného rozpočtu na 23,3 % a meziročním růstu k srovnatelně upravené skutečnosti loňského roku o 1,1 mld. Kč, t.j. o 6,8 % (korigovaný rozpočet je pod úrovní skutečnosti 2004 o 0,4 %). U této daně se začal projevovat vliv novely zákona o daních z příjmů, kdy jsou zvýhodněni poplatníci s dětmi a jsou uplatňovány tzv. daňové bonusy u nízkopříjmových výdělečně činných osob.

Inkaso daně z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů dosáhlo 1,0 mld.Kč, což představuje pouze 18,7 % korigovaného rozpočtu a meziroční pokles o 0,6 mld. Kč, t.j. o 35,3 %. Snížení souvisí zejména s přelivem úspor do jiných spořicíh produktů jako je stavební spoření, penzijní připojištění, životní pojištění apod., kde výnosy z těchto produktů nejsou daněny.

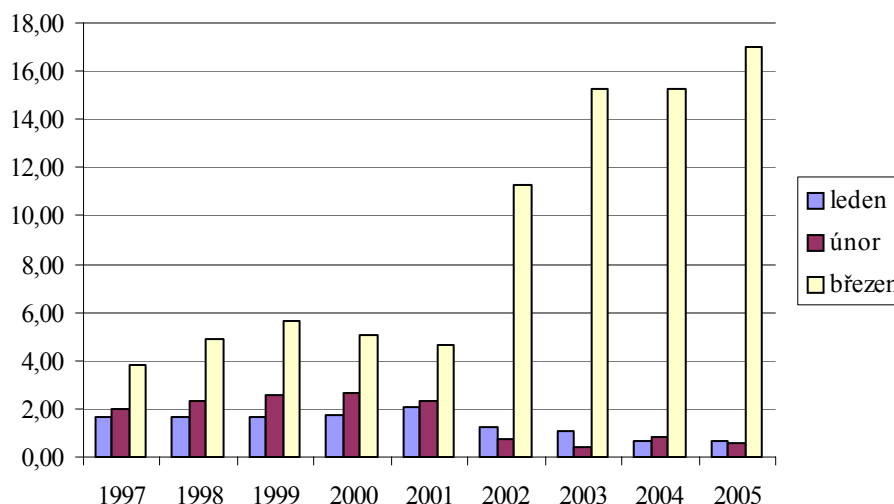
Daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti zaznamenala jak vyšší plnění, tak i meziroční dynamiku. Její inkaso **ve výši 5,6 mld. Kč** naplnilo celoroční korigovaný rozpočet na 41,5 % při meziročním nárůstu o 15,1 % proti srovnatelné skutečnosti roku 2004.

Daně z příjmů právnických osob svým objemem 18,3 mld. Kč, představujícím **22,4 %** korigovaného rozpočtu (v roce 2004 byly plněny na 19,8 %, celoročně však převýšily rozpočet o 0,9 mld. Kč, t.j. o 1,5 %), jsou nad **skutečnou srovnatelnou** úrovní předchozího roku o 2,8 mld. Kč, t.j. o 17,9 %. Nižší plnění této daně v 1. čtvrtletích je obvyklé (v roce 2002 na 23,3 %, v roce 2003 na 20,5 %) a souvisí jednak s možností podání daňového přiznání do 30. června (u plátců využívajících služby daňových poradců a s povinností auditu), jednak se snížení sazby z 28 % na 26 % počínaje 1.1.2005.

Na inkaso daně v průběhu roku má vliv především **způsob výpočtu zálohových plateb DPPO**, který je z hlediska výše a periodicity placených záloh členěn do dvou samostatných částí, tzv. zálohových období. V končícím zálohovém období, t.j. zpravidla do konce prvního čtvrtletí, platí poplatníci zálohy na daň podle daňové povinnosti přiznané v předcházejícím roce (vyměřené podle hospodářských výsledků předminulého roku). V novém zálohovém období, obvykle počínajícím od druhého či třetího čtvrtletí (zpracovává-li přiznání daňový poradce nebo se jednalo o osoby povinně podléhající auditu), platí poplatníci zálohy podle daňové povinnosti přiznané v daném roce (vyměřené podle hospodářských výsledků předchozího roku).

Rozložení inkasa z DPPO do jednotlivých měsíců a jeho výraznou výši v posledním měsíci čtvrtletí, v návaznosti na změnu periodicity zálohových plateb z měsíční na čtvrtletní, počínaje rokem 2002 ilustruje následující graf (v mld. Kč):

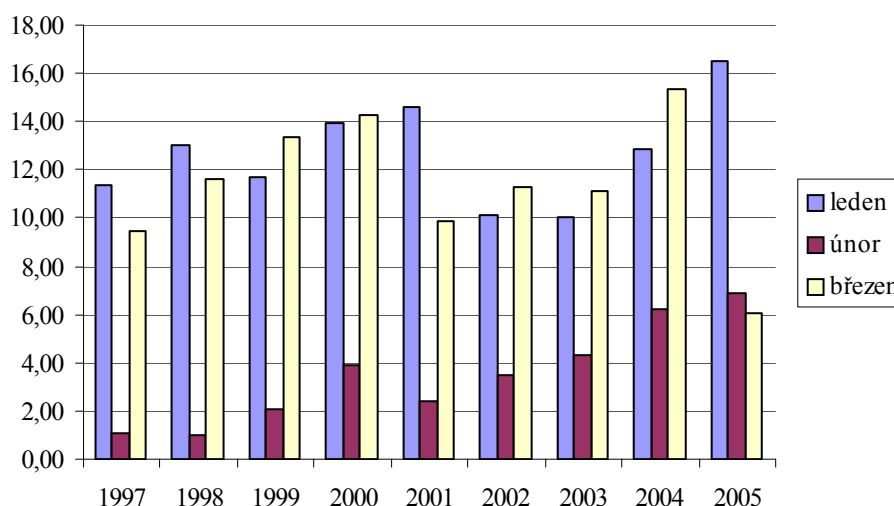

Inkaso DPH dosáhlo 29,4 mld. Kč (19,1 % korigovaného rozpočtu) a meziročně pokleslo proti srovnatelné skutečnosti o 2,3 mld. Kč, t.j. o 7,4 % (korigovaný rozpočet je nad úrovní skutečnosti 2004 o 9,9 %).

Meziroční vývoj je ovlivněn hlavně vstupem ČR do EU (od května loňského roku), kdy byl **zrušen výběr DPH z dováženého zboží z členských zemí EU** a dále tím, že od **1. 1. 2005 přestala celní správa vybírat DPH při dovozu zboží ze třetích zemí** (vně EU) a daň je odváděna na základě daňového přiznání, podávaného k 25. dni následujícího měsíce/čtvrtletí, jako u intrakomunitárního obchodu, bez následných vratek. Toto opatření má napomoci ke ztraktivnění podmínek pro podnikání v ČR. Před 1. 1. 2005 si dovozce zboží ze třetích zemí nárokoval až cca s 60 denním zpožděním, pokud byl plátcem DPH, odpočet daně u FÚ. Po celou dobu měl ale vázány prostředky ve státním rozpočtu. Uvedený **časový posun kvantifikovaný cca na 8,5 mld. Kč je zohledněn ve státním rozpočtu**. Navíc se ukazuje, že očekávaný **přesun některých položek ze snížené do základní sazby vedl k předzásobením ve formě předčasných fakturací**. Z tohoto důvodu **lze inkaso v 1. čtvrtletí loňského roku považovat za neobvykle vysoké, což se pak nepříznivě odráží v meziročním srovnání**.

Při meziročním porovnávání je potřeba vzít dále v úvahu, že **právní úprava DPH se v roce 2004 změnila dvakrát** a v obou případech se změny promítly v inkasu daně. Novela původního zákona č. 588/1992 Sb. nabyla účinnosti **k 1. lednu 2004 a znamenala přeřazení části plnění, zejména služeb (např. telekomunikačních a poštovních), ze snížené do základní sazby**. Nový zákon č. 235/2004 Sb., který platí **od 1. května 2004, přinesl přeřazení dalších služeb ze snížené do základní sazby (např. stavebnictví, restaurační služby), ale současně také snížení základní sazby z 22 % na 19 %**. Skutečný dopad uvedených legislativních změn se bude projevovat postupně a dlouhodobě, proto rozpočtováný odhad výnosu DPH z hlediska celkové výše daňových příjmů představuje značné riziko.

Výše uvedené vlivy jsou patrné z meziročního srovnání inkasa DPH za jednotlivé měsíce 1. čtvrtletí (v mld. Kč):

Inkaso spotřebních daní ve výši 27,1 mld. Kč, představující 28,5 % korigovaného rozpočtu, vykázalo meziroční růst proti srovnatelné skutečnosti o 5,2 mld. Kč, t.j. o 23,9 % (korigovaný rozpočet je nad úrovní skutečnosti roku 2004 o 14,6 %). Projevuje se zde rovněž vliv zákona č. 1/2005 Sb. (snížení podílu daně z minerálních olejů náležejícího Státnímu fondu dopravní infrastruktury z 20,0 % na 9,1 %, t.j. ve prospěch státního rozpočtu). Do SFDI bylo převedeno 1,8 mld. Kč.

Inkaso váhově nejsilnější položky – **spotřební daně z minerálních olejů** – vzrostlo proti srovnatelné skutečnosti za 1. čtvrtletí 2004 o 4,6 mld. Kč, t.j. o 30,4 %, když bylo přijato **19,9 mld. Kč**. Čisté inkaso, t.j. bez vratek daně z tzv. „zelené nafty“ a technických benzinů a bez převodu nárokového podílu pro SFDI ve výši 17,7 mld. Kč bylo proti stejnému období minulého roku vyšší o 5,6 mld. Kč. Odvedená spotřební **daň z tabákových výrobků** vzrostla o **2,0 mld. Kč**, t.j. o 37,8 %, při inkasu 7,5 mld. Kč. Pozvolný nárůst inkasa lze přičíst vyšší míře kontrol stánkového prodeje a snaze o omezení pašování tabákových výrobků.

Správní poplatky včetně odpovídající části tržeb za kolky zahrnuté v příjmech státního rozpočtu představovaly za 1. čtvrtletí 2005 částku **0,8 mld. Kč** a naplnily tak celoroční předpoklad na 20,2 %, při meziročním poklesu o 2,4 % (v loňském 1. čtvrtletí byly plněny na 19,8 %, při meziročním růstu o 9,0 %).

Za první tři měsíce letošního roku činily **odvody celních příjmů**, představující 25 % národní podíl na cle, ve prospěch účtu státního rozpočtu **0,3 mld. Kč**, při **plnění rozpočtu na 40,0 %**. Celkem vybrané clo dosáhlo 1,9 mld. Kč.

Na **daních z majetkových a kapitálových převodů**, které zahrnují daň dědickou, darovací a daň z převodu nemovitostí, inkasoval státní rozpočet v 1. čtvrtletí 2005 celkem **2,0 mld. Kč**, což představuje 22,9 % rozpočtu a meziroční pokles o 10,9 %. Z toho 1,9 mld. Kč připadá na daň z převodu nemovitostí. Její meziroční pokles je způsoben změnou sazby z 5 % na 3 % a tento vliv je promítnutý i do schváleného rozpočtu, který je pod úrovní skutečnosti roku 2004 o téměř 20 %.

Rozpočtované celostátní inkaso daní na rok 2005 (bez DPPO placené obcemi, správních a místních poplatků a ostatních daní) **ve výši 608,3 mld. Kč** je proti skutečnosti roku 2004 **vyšší o 39,9 mld. Kč, t.j. o 7,0 %**. Objemově je nejvyšší růst rozpočtován u DPH - o 37,1 mld. Kč (o 20,4 %), u daní z příjmů fyzických osob – o 11,3 mld. Kč (8,5 %), u daní z příjmů právnických osob – o 2,1 mld. Kč (1,9 %) a spotřebních daní - o 5,3 mld. Kč (o 5,5 %). Naopak s nižšími příjmy se počítá u cla o 4,2 mld. Kč (o 85,7 %) a u majetkových daní o 1,8 mld. Kč (o 17,1 %).

Celostátní inkaso všech daní^{*)} dosáhlo k 31. 3. 2005 výše 138,9 mld. Kč, což představuje 22,8 % celoročně rozpočtovaného objemu a meziroční nárůst o 5,5 mld. Kč, t.j. o 4,1 %. Ve stejném období minulého roku dosáhlo celostátní inkaso daní 133,4 mld. Kč, t.j. 24,1 % schváleného rozpočtu a meziročně vzrostlo o 22,4 mld. Kč, t.j. o 20,2 %.

Celostátní výnos DPFO dosáhl 36,6 mld. Kč a byl proti stejnému období předchozího roku **vyšší o 1,8 mld. Kč, t.j. o 5,2 %**. Na této dani se podílejí rozpočty krajů a obcí, do jejichž příjmů bylo převedeno 12,1 mld. Kč (rozpočet počítá celoročně s objemem 41,2 mld. Kč). Do rozpočtů obcí bylo převedeno 9,3 mld. Kč (rozpočet 37,1 mld. Kč) a do rozpočtů krajů 2,8 mld. Kč (rozpočet 4,1 mld. Kč).

Celostátní inkaso DPPO dosáhlo ke konci března 25,6 mld. Kč a je nad úrovní roku 2004 o 3,8 mld. Kč, t.j. o 17,3 %. I na této dani participují rozpočty obcí a krajů, do jejichž příjmů bylo za 1. čtvrtletí 2005 převedeno 7,3 mld. Kč (z toho obcím 5,1 mld. Kč a krajům 2,2 mld. Kč). Rozpočet počítá s celoroční participací ve výši 27,4 mld. Kč, z toho pro obce 23,8 mld. Kč a pro kraje 3,6 mld. Kč.

Celostátní výnos DPH dosáhl výše 41,7 mld. Kč, což je o 2,5 mld. Kč méně než ve stejném období minulého roku. Z toho **8,6 mld. Kč bylo převedeno do rozpočtů obcí a 3,7 mld. Kč do rozpočtů krajů**.

Celostátní výnos spotřebních daní dosáhl 28,9 mld. Kč a proti 1. čtvrtletí 2004 je o 4,8 mld. Kč, t.j. o 19,9 % vyšší. Z toho 1,8 mld. Kč bylo převedeno SFDI (9,1 % z daně z minerálních olejů).

Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení dosáhly 73,6 mld. Kč, což představuje 23,4 % rozpočtu a meziroční růst o 3,6 mld. Kč, t.j. o 5,1 %; plnění rozpočtu je nižší než bylo v loňském roce o 0,5 procentního bodu, meziroční dynamika je pod úrovní loňského roku (o 3,5 procentního bodu) i pod úrovní rozpočtu (o 2,3 procentního bodu). Na důchody připadá 60,6 mld. Kč, t.j. 23,2 % rozpočtu, při meziročním růstu o 13,2 % (rozpočtovaná dynamika činí 7,3 % proti skutečnosti 2004).

---

^{*)} Meziroční srovnání celostátních daňových příjmů viz tabulka č.5 v příloze

Nedaňové a ostatní příjmy

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté dotace jsou v roce 2005 rozpočtovány ve výši 48,8 mld. Kč, t.j. o 9,1 mld. Kč (o 22,9 %) vyšší než předpokládal schválený státní rozpočet na rok 2004. Meziroční růst je způsoben zejména očekávanými vyššími příjmy z rozpočtu Evropské unie v souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie (o 18,5 mld. Kč). Opačným směrem v roce 2005 působí především neexistence příjmu od ČSOB, a.s., ve výši 4,7 mld. Kč z transakce IPB vyplývající z plnění státní záruky, který byl jednorázově zahrnut ve schváleném rozpočtu na předchozí rok 2004, a dále rovněž v roce 2004 rozpočtované (i inkasované) splátky licencí od dvou mobilních operátorů ve výši 4,3 mld. Kč, které se v letošním roce již nerozpočtují.

Nedaňové příjmy - schválený rozpočet 18,1 mld. Kč - tvoří především příjmy z úroků a realizace finančního majetku (4,2 mld. Kč), ze splátek půjčených prostředků ze zahraničí (2,5 mld. Kč), dále příjmy jednotlivých kapitol z vlastní činnosti za služby, které poskytují veřejnosti (2,2 mld. Kč), příjmy ze splátek půjčených prostředků od podnikatelských subjektů (2,3 mld. Kč) a od veřejných rozpočtů územní úrovně (0,2 mld. Kč), odvody přebytků organizací s přímým vztahem (1,4 mld. Kč), přijaté sankční platby (1,2 mld. Kč), přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let (0,7 mld. Kč), dobrovolné pojistné (0,7 mld. Kč), soudní poplatky (0,6 mld. Kč), příjmy z pronájmu majetku (0,4 mld. Kč) a příjmy z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům (0,1 mld. Kč). Meziroční snížení nedaňových příjmů celkem o 7,1 mld. Kč souvisí především s vlivy uvedenými v předchozím odstavci (IPB a splátky licencí mobilních operátorů).

Do kapitálových příjmů – rozpočet 0,2 mld. Kč - patří především příjmy z prodeje dlouhodobého majetku. Částka rozpočtovaná na rok 2005 je o 1,0 mld. Kč nižší než v roce 2004, přičemž snížení se týká zejména odprodeje státního majetku realizovaného v roce 2004 podle zákona č. 77/2002 Sb., o akciové společnosti České dráhy, státní organizaci Správa železniční dopravní cesty a o změně zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů

V rámci přijatých dotací – rozpočet 30,6 mld. Kč - jsou rozpočtovány prostředky plynoucí z rozpočtu Evropské unie. Patří sem tzv. **kompensační platby ve výši 9,4 mld. Kč**, které na základě článku 29 a 30 Aktu o podmínkách přistoupení ČR do EU poskytuje Společenství novým členským zemím včetně ČR z rozpočtu EU v letech 2004-2006, a které zabezpečují, aby u nových členů EU nedošlo ke zhoršení jejich čisté rozpočtové pozice vůči EU, kterou měly před vstupem. Rozpočtovány jsou i **příjmy ze strukturálních fondů EU** na realizaci

operačních programů v částce **5,4 mld. Kč**. Tyto prostředky z rozpočtu EU jsou určeny pro konečné příjemce, kterými jsou organizační složky státu a v případě programů realizovaných v gesci MPO a MPSV jde o prostředky ze strukturálních fondů pro všechny uživatele prostředků programů. Vedle uvedené částky pro OSS ze strukturálních fondů je rozpočtováno v kapitole MZe **103 mil. Kč** na finanční nástroj SAPARD s určením **na financování pozemkových úprav** prostřednictvím pozemkových úřadů. Další prostředky získané z rozpočtu EU jsou určeny na realizaci opatření v rámci Společné zemědělské politiky – **částka 6,2 mld. Kč je určena na proplacení přímých plateb zemědělcům** předplacených za rok 2004 ze státního rozpočtu, **částka 5,6 mld. Kč** je příspěvkem EU **na realizaci programu Horizontální plán rozvoje venkova** a **částka 3,9 mld. Kč** je určena **na realizaci tržních opatření**.

Schválený rozpočet nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých dotací ve výši 48,8 mld. Kč byl **ke konci března 2004 naplněn v celkovém objemu 30,5 mld. Kč, t.j. na 62,5 %**. Vysoké plnění souvisí se **zapojením prostředků rezervních fondů** vytvořených z úspor výdajů v minulých letech do příjmů kapitol k jejich použití v letošním roce, což se projevilo v převodu doplňkových zdrojů na financování programů reprodukce majetku v celkové výši **7,8 mld. Kč** (z toho u Ministerstva obrany činí převedené mimorozpočtové doplňkové zdroje 4,2 mld. Kč, u Ministerstva dopravy 1,6 mld. Kč a u Ministerstva spravedlnosti 0,5 mld. Kč), a u neinvestičních převodů na účtu „Běžné přijaté dotace“ ve výši **5,0 mld. Kč** (převody z rezervních fondů do příjmů nejsou rozpočtovány). Obdobně byly do příjmů kapitoly VPS převedeny v částce **2,1 mld. Kč prostředky z fondu státních záruk**. Na vysokém plnění rozpočtu se podílí též **příjmy organizačních složek státu ze zdrojů ES** ve výši **5,1 mld. Kč** (54,0 % rozpočtu), z toho kompenzační platby z rozpočtu EU v objemu 3,0 mld. Kč. Další položku tvoří **přijaté vratky transferů a příjmy z finančního vypořádání předchozích let**, u které bylo vykázáno celkem **1,7 mld. Kč**, z toho na finanční vypořádání krajů připadlo 1,2 mld. Kč. **Z převzatých pohledávek ČSOB** bylo do státního rozpočtu inkasováno **0,6 mld. Kč** a **z kreditních úroků 0,5 mld. Kč** (z titulu premií střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů). Na nedaňových příjmech se významně podílí též kapitola **Český telekomunikační úřad**, která inkasovala **1,0 mld. Kč** (za přidělené kmitočty a čísla), a kapitola **Operace státních finančních aktiv**, když jí vykázané nedaňové příjmy dosáhly **0,9 mld. Kč** (jde především o přijaté úroky z emisí státních dluhopisů a o odvody od původců radioaktivních odpadů).

Podrobnější plnění nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých dotací za 1. čtvrtletí bude známo až po zpracování finančních výkazů kapitol státního rozpočtu (t.j. koncem měsíce dubna).

4. Výdaje státního rozpočtu

Celkové výdaje schválené zákonem č. 675/2004 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2005, představují částku 908,4 mld. Kč a proti schválenému rozpočtu roku 2004 jsou **vyšší o 39,4 mld. Kč**, t.j. o 4,5 %. Z toho běžné výdaje jsou zde zahrnuty v objemu 837,7 mld. Kč a měly by se meziročně zvýšit o 34,5 mld. Kč, t.j. o 4,3 %. Z nich největší položku činí výdaje na důchody 245,6 mld. Kč, jejichž meziroční nárůst by měl dosáhnout 13,5 mld. Kč, t.j. o 5,8 %. Kč. Kapitálové výdaje jsou rozpočtovány ve výši 70,7 mld. Kč, což představuje navýšení o 4,9 mld. Kč, t.j. o 7,4 %.

Ve srovnání se skutečností roku 2004 jsou celkové výdaje schváleného rozpočtu **vyšší o 45,5 mld. Kč**, t.j. o 5,3 %. Z toho na běžné výdaje připadá navýšení o 41,5 mld. Kč (o 5,2 %) a na kapitálové výdaje o 4,0 mld. Kč (o 6,1 %).

Pokladní plnění výdajů státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2005 ukazuje následující tabulka:

	2004 skutečnost leden-březen	2005			% plnění SR leden-březen 2004	Index skutečnost 2005/2004
		schválený rozpočet	skutečnost leden-březen	% plnění		
Výdaje celkem	194 620	908 416	198 574	21,9	22,4	102,0
běžné výdaje	188 168	837 693	192 453	23,0	23,4	102,3
z toho:						
neinvestiční nákupy a související výdaje	12 641	95 888	11 657	12,2	12,7	92,2
výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné	11 966	89 195	13 224	14,8	14,8	110,5
neinv. dotace podnikatelským subjektům	13 054	22 295	3 505	15,7	20,0	26,9
neinv. transfery fondům soc. a zdrav. pojištění	11 154	33 984	11 280	33,2	33,4	101,1
neinv. převody MZe (SZIF)	2 535	25 163	5 202	20,7	33,7	205,2
neinv. transfery veř. rozp. územní úrovně	33 080	80 269	25 708	32,0	30,7	77,7
neinv. transfery příspěvkovým apod. org. sociální dávky	9 612	38 841	9 293	23,9	26,8	96,7
z toho:	76 977	325 205	83 845	25,8	24,6	108,9
důchody	56 944	245 583	63 581	25,9	24,5	111,7
st. politika zaměstnanosti - pasivní	1 979	7 500	1 903	25,4	25,1	96,2
ostatní dávky	10 102	37 103	10 120	27,3	26,6	100,2
dávky státní sociální podpory	7 953	35 020	8 242	23,5	22,7	103,6
st. politika zaměstnanosti - aktivní	513	5 833	700	12,0	12,3	136,5
odvod vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU	0	27 329	8 572	31,4	x	x
kapitola Státní dluh	9 958	33 680	9 445	28,0	36,8	94,8
kapitálové výdaje	6 452	70 722	6 121	8,7	9,8	94,9
z toho:						
investiční nákupy a související výdaje	3 177	20 282	1 480	7,3	17,0	46,6
inv. transfery veř. rozp. územní úrovně	1 606	14 197	200	1,4	5,0	12,5
inv. dotace příspěvkovým organizacím	241	27 396	1 019	3,7	1,8	422,8

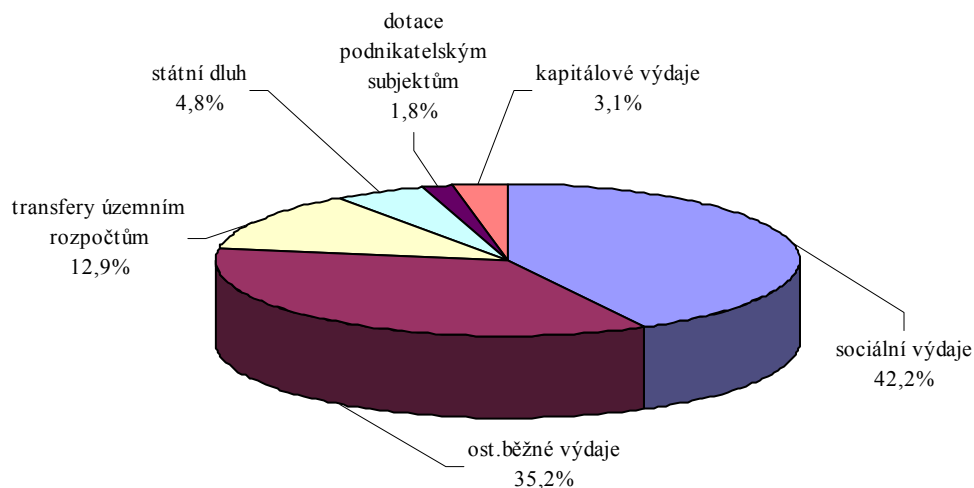
Celkové výdaje státního rozpočtu ve sledovaném období **dosáhly 198,6 mld. Kč**, t.j. 21,9 % rozpočtu, při meziročním růstu o 3,9 mld. Kč, t.j. o 2,0 % (ve stejném období předchozího roku byly čerpány na 22,4 % při meziročním růstu o 4,4 mld. Kč,

t.j. o 2,3 %). Skutečné čerpání tak bylo o 28,5 mld. Kč pod úrovní čtvrtletní alikvoty celoročního rozpočtu (v roce 2004 byly pod úrovní alikvoty o 22,6 mld. Kč).

Čerpání jednotlivých druhů rozpočtových výdajů je **značně diferencované**. Podobně jako v předcházejících letech i v letošním 1. čtvrtletí bylo **vyšší čerpání běžných výdajů** (23,0 %) proti výdajům kapitálovým (8,7 %), a to zejména u neinvestičních transferů fondům sociálního a zdravotního pojištění (33,2 %) a u neinvestičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně (32,0 %); také odvody vlastních prostředků Evropských společenství do rozpočtu Evropské unie dosáhly již 31,4 % rozpočtu. V kapitole Státní dluh bylo čerpáno 28,0 % rozpočtovaných výdajů, což souvisí s úrokovými platbami v návaznosti na platební kalendář střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů.

Běžné výdaje dosáhly celkem **192,5 mld. Kč**, t.j. 23,0 % rozpočtu při meziročním růstu o 4,3 mld. Kč (o 2,3 %). Meziroční nárůst ovlivnily zejména výdaje, které ve stejném období předchozího roku ještě neprobíhaly – již zmíněný odvod vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU (8,6 mld. Kč) a převod do nově zřízeného Fondu státních záruk podle § 73 zákona č. 218/2000 Sb. rozpočtová pravidla v platném znění, ve výši 2,6 mld. Kč (z rozpočtovaných 22,2 mld. Kč). Na druhé straně nejsou v roce 2005 vynakládány prostředky státního rozpočtu na úhradu ztráty České konsolidační agentury.

Strukturu výdajů státního rozpočtu ke konci 1. čtvrtletí 2005 ukazuje následující graf :

Významná část celkových výdajů (42,2 %) směřovala do sociální oblasti. **Sociální dávky**¹⁾ dosáhly celkové výše **83,8 mld. Kč** (25,8 % rozpočtu) při meziročním růstu téměř o 6,9 mld. Kč, t.j. o 8,9 % (v prvním čtvrtletí 2004 byly plněny na 24,6 % při meziročním poklesu o 1,3 mld. Kč, t.j. o 1,6 %).

Největší objem sociálních dávek (75,8 %) představovaly **výdaje na důchody**, které byly čerpány ve výši **63,6 mld. Kč**, t.j. na 25,9 % rozpočtu, při meziročním zvýšení o 6,6 mld. Kč, t.j. o 11,7 %. Vysoký meziroční růst byl ovlivněn jednak **valorizací důchodů** k 1.1.2005 dle nařízení vlády č. 565/2004 Sb. (u důchodů přiznaných před 1.1.2005 se procentní výměra důchodu zvýšila o 5,4 % a základní výměra důchodů přiznávaných po 31.12.2004 se zvýšila ze 1 310,- Kč na 1 400,- Kč), jednak nižší zálohou České poště koncem roku 2004 na výplatu důchodů v prvních dnech ledna 2005 (v prosinci 2003 byla poskytnuta záloha České poště na výplatu důchodů počátkem ledna 2004 ve výši 5,0 mld. Kč, zatímco v prosinci 2004 to bylo pouze 3,3 mld. Kč).

Na **ostatní dávky**²⁾ v sociální oblasti bylo vynaloženo **10,1 mld. Kč**, t.j. 27,3 % rozpočtu, což je v podstatě na úrovni předchozího roku (meziročně se zvýšily pouze o 18 mil. Kč, t.j. o 0,2 %).

Dávky státní sociální podpory³⁾ byly čerpány v celkové výši **téměř 8,2 mld. Kč** (23,5 % rozpočtu), tedy o 289 mil. Kč, t.j. o 3,6 % více než v 1. čtvrtletí předchozího roku. Některé dávky – přídavek na dítě, sociální příplatek a příspěvek na bydlení – jsou poskytovány v závislosti na příjmu rodiny; základem pro stanovení nároku a pro výši dávek, vč. hranice příjmů občana či rodiny, je **životní minimum**, k jehož **valorizaci** došlo k 1.1.2005 (nařízení vlády č. 664/2004 Sb.) – předtím byla výše životního minima upravována k 1.1.2001. Od května 2004 se také zvýšil rodičovský příspěvek z 2 252,- Kč na 3 573,- Kč měsíčně; nebyl již proplácen příspěvek na dopravu, který byl zrušen od 1.7.2004 a nahrazen žakovským jízdným. Na druhé straně došlo od 1.1.2005 ke zvýšení měsíční minimální mzdy z 6 700,- Kč na 7 185,- Kč, resp. minimální hodinové mzdy z 39,60 Kč na 42,50 Kč.

---

¹⁾ zahrnují výdaje na důchody, ostatní dávky, výdaje na dávky státní sociální podpory a výdaje na státní politiku zaměstnanosti – pasivní část

²⁾ zahrnují dávky nemocenského pojištění (nemocenské, podpora při ošetřování člena rodiny, peněžitá pomoc v mateřství, vyrovnávací příspěvek v mateřství a těhotenství), zvýšení důchodu pro bezmocnost, výdaje na zvláštní sociální dávky příslušníků ozbrojených sil při skončení služebního poměru a další dávky

³⁾ zahrnují přídavek na dítě, sociální příplatek, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek, zaopatřovací příspěvek, dávky pěstounské péče, porodné a pohřebné

Výdaje na pasivní politiku zaměstnanosti (podpora v nezaměstnanosti) dosáhly **1,9 mld. Kč**, t.j. 25,4 % schváleného rozpočtu a byly o 76 mil. Kč (o 3,8 %) nižší než ve stejném období roku 2004, kdy byly plněny na 25,1 % rozpočtu.

Náklady státu na **aktivní politiku zaměstnanosti**⁴⁾ dosáhly **700 mil. Kč**, t.j. pouze 12,0 % rozpočtu, a proti stejnému období minulého roku byly vyšší o 187 mil. Kč, t.j. o 36,5 %.

V rámci běžných výdajů státního rozpočtu značný meziroční pokles vykázaly **neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně** čerpané v celkové výši **25,7 mld. Kč** (32,0 % schváleného rozpočtu), a to o 7,4 mld. Kč (o 22,3 %). Na vysoký podíl čerpání i na meziroční snížení mělo vliv přijetí zákona č. 1/2005 Sb. (novela zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní), který byl schválen koncem prosince 2004 a nebyl při sestavování rozpočtu brán v úvahu. Po zohlednění tohoto vlivu činilo plnění schváleného rozpočtu 25,9 %. Kromě toho na meziroční pokles měl vliv i převod prostředků z kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na přímé náklady škol zřizovaných obcemi a kraji uskutečněný v 1. čtvrtletí roku 2004 (21,3 mld. Kč pro první čtyři měsíce roku); prostředky na stejný účel v roce 2005 byly v zákonu o státním rozpočtu zařazeny v jiné položce (Ostatní neinvestiční výdaje) a dosáhly 16,8 mld. Kč (pouze pro první tři měsíce roku).

Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům centrální úrovně byly čerpány ve výši **16,5 mld. Kč**, t.j. na 27,9 % rozpočtu. Z toho na **transfery fondům sociálního a zdravotního pojištění**, představující platby státu na zdravotní pojištění za vybrané skupiny obyvatelstva, připadlo téměř **11,3 mld. Kč**, t.j. 33,2 % rozpočtu. V tomto čerpání byla zahrnuta předsunutá platba státu ve prospěch Všeobecné zdravotní pojišťovny v celkové výši 2,8 mld. Kč, o kterou budou v měsících červenec a srpen (po 1,4 mld. Kč) kráceny běžné platby státu do systému veřejného zdravotního pojištění (v roce 2004 byla VZP poskytnuta předsunutá platba ve stejné výši, která byla vyrovnána v listopadu a prosinci téhož roku). Po odečtení předsunutých plateb byl rozpočet plněn na 25,0 % a meziroční nárůst činil cca 126 mil. Kč, t.j. 1,5 % (vliv zvýšení měsíční platby státu za jednoho pojištěnce od 1. ledna 2005 z 475,- Kč na 481,- Kč). **Neinvestiční transfery státním fondům** (převod prostředků kapitoly Ministerstvo zemědělství Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu) ve výši **5,2 mld. Kč** byly plněny na 20,7 % rozpočtu. Na meziroční růst prostředků převedených tomuto fondu ze státního rozpočtu (o 105,2 %) mělo vliv

---

⁴⁾ zahrnují výdaje na rekvalifikaci, veřejně prospěšné práce, účelná pracovní místa, zaměstnanost občanů se změněnou pracovní schopností, odbornou praxi absolventů a ostatní výdaje na APZ (např. investiční pobídky)

stanovení kompetencí SZIF pro realizaci a financování Společné zemědělské politiky po vstupu ČR do EU.

Nízké čerpání výdajů na **platy, ostatní platby za provedenou práci a povinné pojistné placené zaměstnavatelem** ve výši **13,2 mld. Kč** (14,8 % rozpočtu) je obvyklé a souvisí s měsíčním posunem v účtování (ve stejném období předchozího roku to bylo rovněž 14,8 % rozpočtu). Meziroční růst o necelé 1,2 mld. Kč, t.j. o 10,5 %, ovlivnilo především rozpuštění tzv. 13. platu ve veřejné správě do jednotlivých měsíčních platů.

Neinvestiční nákupy a související výdaje byly čerpány ve výši **11,7 mld. Kč**, což představuje 12,2 % rozpočtu a meziroční pokles téměř o 1,0 mld. Kč (o 7,8 %). Na meziroční snížení měly vliv výdaje na realizaci státních záruk (v 1. čtvrtletí roku 2004 výdaje na realizaci státních záruk činily 2,4 mld. Kč, ve stejném období roku 2005 pouze 393 mil. Kč).

Neinvestiční dotace podnikatelským subjektům byly ve sledovaném období čerpány ve výši **3,5 mld. Kč** (15,7 % rozpočtu). Meziroční pokles o 9,5 mld. Kč (o 73,1 %) souvisí zejména s tím, že prostředky určené na úhradu části ztráty ČKA nejsou v roce 2005 hrazeny ze státního rozpočtu (v 1. čtvrtletí 2004 byla uhrazena částka 7,4 mld. Kč z kapitoly Všeobecná pokladní správa).

Odvody peněžních prostředků z vlastních zdrojů Evropských společenství do rozpočtu Evropské unie jako smluvní závazek vyplývající ze vstupu České republiky do EU v květnu 2004 dosáhly v 1. čtvrtletí 2005 celkem **téměř 8,6 mld. Kč, t.j. 31,4 % rozpočtu**. Z toho na odvod podle daně z přidané hodnoty připadlo přes 2,1 mld. Kč a na odvod podle hrubého národního produktu přes 6,4 mld. Kč.

Čerpání kapitálových výdajů v prvních třech měsících roku ve výši **6,1 mld. Kč** představovalo pouze 8,7 % schváleného rozpočtu (obvyklá dlouhodobě vykazovaná úroveň) a bylo téměř o 11,6 mld. Kč pod čtvrtletní rozpočtovou alikvotou. Meziročně se kapitálové výdaje snížily o 331 mil. Kč (o 5,1 %).

Z rozpočtovaných výdajů na projekty financované z úvěrů od Evropské investiční banky na rok 2005 ve výši **11,8 mld. Kč** bylo v 1. čtvrtletí čerpáno celkem **592 mil. Kč** (na odstraňování následků povodní z roku 2002 a protipovodňovou prevenci, na výstavbu dálnice D8 v úseku Trmice – státní hranice ČR/SRN, na obchvat Plzně a související silniční přivaděče a na projekt Masarykovy univerzity v Brně); ve stejném období předchozího roku nebyly vynaloženy žádné prostředky. K 31.3.2005 bylo z úvěrů od EIB na uvedené projekty čerpáno již přes 18,2 mld. Kč (t.j. včetně čerpání v letech 2002-2004).

5. Výdaje kapitoly Státní dluh

Z kapitoly Státní dluh jsou **financovány výdaje na dluhovou službu státu**, t.j. úroky a poplatky spojené s obsluhou státního dluhu.

Podrobný přehled o výdajích kapitoly Státní dluh v 1. čtvrtletí roku 2005 podává následující tabulka:

Ukazatel	mil. Kč				
	Skutečnost 1. čtvrtletí 2004	Schválený rozpočet 2005	Skutečnost 1. čtvrtletí 2005	% Plnění	Index 2005/2004 (%)
1	2	3	4	4:3	4:2
Výdaje kapitoly celkem	9 958	33 680	9 445	28,0	94,8
1. Úrokové výdaje celkem	9 939	33 380	9 431	28,3	94,9
Na vnitřní dluh	9 882	30 260	9 305	30,8	94,2
<i>Z toho:</i>					
na státní pokladniční poukázky	1 500	5 198	1 150	22,1	76,6
na středně- a dlouhodobé dluhopisy	8 382	25 061	8 156	32,5	97,3
Na vnější dluh	57	3 120	126	4,0	218,4
<i>Z toho:</i>					
na eurobondy		2 320	-	-	-
na půjčky od EIB	57	800	126	15,7	218,4
2. Poplatky	19	300	14	4,7	76,0

V návaznosti na růst státního dluhu počítá **státní rozpočet pro rok 2005** s celkovými výdaji kapitoly ve výši **33,7 mld. Kč**, což je o téměř 6,7 mld. Kč (o 24,6 %) více než schválený rozpočet, resp. o 6,8 mld.Kč (o 25,5 %) více než byla skutečnost roku 2004.

Ke konci března **dosáhly celkové výdaje kapitoly 9,4 mld. Kč**, t.j. 28,0 % rozpočtu, při meziročním poklesu o 513 mil. Kč (o 5,2 %) a současném meziročním nárůstu státního dluhu o 14,9 %. Toto snížení bylo způsobeno zejména časovým rozložením plateb v roce 2004 a 2005. V důsledku dat splatnosti a objemů plateb byly úrokové platby v roce 2004 ve vyšší míře soustředěny do 1. čtvrtletí (37,1 % celkových ročních úrokových výdajů); rovnoměrnější rozložení výdajů v roce 2005 je pozitivní skutečností a patří k cílům řízení státního dluhu.

Z celkových výdajů kapitoly za 1. čtvrtletí představovaly téměř 99,9 % úrokové výdaje. V nich pak převažovaly **úrokové výdaje na vnitřní dluh**, které dosáhly **9,3 mld. Kč**, t.j. 30,8 % rozpočtu, při meziročním poklesu o 577 mil. Kč (o 5,8 %). Z toho téměř **8,2 mld. Kč** (86,3 % výdajů kapitoly) bylo vyplaceno na **úrocích ze střednědobých a dlouhodobých dluhopisů** (32,5 % rozpočtu), které se proti stejnému období předchozího roku meziročně snížily o 226 mil. Kč (o 2,7 %). **Úrokové výdaje na státní pokladniční poukázky** byly čerpány ve výši přesahující **1,1 mld. Kč**, t.j. na 22,1 % celoročního rozpočtu, a byly o 350 mil. Kč nižší (o 23,4 %) než ve stejném období roku 2004.

Úrokové výdaje na vnější (zahraniční) dluh dosáhly **126 mil. Kč** a tvořily je úroky z úvěrů od Evropské investiční banky (meziroční navýšení o 68 mil. Kč, t.j. o 118,4 % souvisí zejména se vzrůstajícím objemem těchto půjček). **Poplatky** dluhové služby činily v 1. čtvrtletí 2005 celkem 14 mil. Kč a byly čerpány pouze na 4,7 % rozpočtu při meziročním poklesu o 4 mil. Kč (24,0 %).